

Nr 9**Konstitutionsutskottets betänkande i anledning av motion
angående valbarhet till byggnads- och fastighetsnämnd.****Ärendet**

I detta betänkande behandlas motionen nr 6 av herrar Sjöholm (fp) och Taube (fp).

Hemställan avser: »att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t begära sådan ändring av gällande valbarhetsbestämmelser att till ledamot eller suppleant i byggnadsnämnd eller fastighetsnämnd icke kan utses person med ekonomiska intressen, privata eller anknutna till arbetsgivare, i byggnadsverksamheten».

Frågans tidigare behandling

En motion med samma syfte behandlades av riksdagen under höstsessionen 1968. I sitt utlåtande (1968: 31) redovisade utskottet bl. a. gällande bestämmelser, ett uttalande av JO 1966 och ett svar på en enkel fråga 1967. JO-uttalandet var av följande lydelse:

Jag har i anledning av vad som upplysts i ärendet övervägt om jag borde hos Kungl. Maj:t göra framställning om sådan ändring av gällande valbarhetsbestämmelser, att den som har starka ekonomiska intressen inom byggnadsverksamheten icke skall vara valbar till ledamot i byggnadsnämnd. Jag har mig emellertid icke bekant att behov av en sådan författningsändring framkommit även på annat håll. Man torde dessutom kunna såsom regel utgå från att fullmäktige vid val av ledamöter i byggnadsnämnd beaktar om viss ledamots privata intressen är förenliga med uppdrag såsom ledamot av nämnden. Tillräckliga skäl för en dylik framställning synes därför icke föreligga.

Frågesvaret, som avgavs av statsrådet Lundkvist, innehöll följande:

Självfallet är det inte lämpligt att till ledamot eller suppleant i nämnd utses en person som kan förutses ofta komma att ha ett personligt intresse i ärenden hos nämnden. Enligt min mening skulle det dock inte vara möjligt att införa generella bestämmelser i lag för att hindra detta. Kommunerna bör för övrigt i största möjliga utsträckning lämnas handlingsfrihet vid val av förtroendemän.

För egen del uttalade utskottet följande:

Den nuvarande stora handlingsfriheten för kommunerna vid val av förtroendemän är ett viktigt led i den kommunala självstyrelsen. Inskränkningar däri bör därför företas med stor försiktighet. Tillräckliga skäl för ändring av nu gällande bestämmelser angående valbarhet till

byggnadsnämnd eller andra kommunala nämnder kan enligt utskottets mening inte anses föreligga. Utskottet, som ansluter sig till den uppfattning JO utvecklat i sitt ovan återgivna uttalande, är emellertid angeläget att framhålla vikten av att rådande frihet på området inte missbrukas.

Utskottet avstyrkte motionen. Reservation avgavs inte. Riksdagen följde utskottet.

Vid 1970 års riksdag väcktes åter motion med samma syfte. I sitt utlåtande 1970: 1 hänvisade utskottet till sitt tidigare yttrande och avstyrkte motionen. Riksdagen följde utskottet.

Utskottet

Utskottet hänvisar till sina av riksdagen godkända yttranden 1968 och 1970 över motioner med samma syfte som den förevarande. Enligt utskottets mening föreligger inte skäl för att nu inta en annan ståndpunkt.

Utskottet hemställer därför,
att riksdagen avslår motionen nr 6.

Stockholm den 3 februari 1971

På konstitutionsutskottets vägnar

GEORG PETTERSSON

Närvarande: herrar Pettersson i Visby (s), Larsson i Luttra (c), Adams-son* (s), Henningsson (s), fru Thunvall* (s), herrar Boo (c), Johansson i Trollhättan (s), Ahlmark (fp), Mossberg (s), Pettersson i Örebro (c), Werner i Malmö* (m), Bergqvist (s), Schött (m), Gustavsson i Ängelholm (s) och Molin (fp).

* Ej närvarande vid justeringen.